KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.11.2018 r.
COM(2018) 727 final

2018/0376 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą 2010/99/UE upoważniającą Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 395 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej („dyrektywa VAT”[1]) Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków stanowiących odstępstwo od przepisów wspomnianej dyrektywy w celu upraszczania poboru VAT lub zapobiegania niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

W piśmie, które wpłynęło do Komisji dnia 27 kwietnia 2018 r., Republika Litewska zwróciła się o upoważnienie do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy VAT, w którym zdefiniowano osobę zobowiązaną do zapłaty podatku VAT. W piśmie, które wpłynęło do Komisji dnia 23 lipca 2018 r., Republika Litewska przekazała sprawozdanie ze stosowania wspomnianego środka.

Zgodnie z art. 395 ust. 2 dyrektywy VAT pismem z dnia 16 sierpnia 2018 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Republikę Litewską, z wyjątkiem Hiszpanii i Cypru, które zostały poinformowane w piśmie z dnia 17 sierpnia 2018 r. W piśmie z dnia 20 sierpnia 2018 r. Komisja zawiadomiła Republikę Litewską, że posiada wszystkie informacje niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zgodnie z zasadą ogólną określoną w art. 193 dyrektywy VAT do zapłaty podatku VAT zobowiązany jest z reguły podatnik realizujący dostawy towarów lub świadczenie usług.

W myśl art. 395 dyrektywy VAT państwa członkowskie, za zgodą Rady, mogą zastosować środki stanowiące odstępstwo od przepisów dyrektywy VAT, aby uprościć procedurę pobierania podatku VAT lub zapobiec niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

Republika Litewska wniosła o dalsze stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia względem dostaw drewna oraz dostaw towarów i świadczenia usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym, tj. uczynienia odbiorcy towarów lub usług osobą zobowiązaną do zapłaty podatku VAT.

Pierwotnie Republika Litewska została upoważniona do stosowania środka stanowiącego odstępstwo na mocy decyzji Rady 2006/388/WE z dnia 15 maja 2006 r.[2] przez okres do dnia 31 grudnia 2009 r., a następnie na mocy decyzji wykonawczej Rady 2010/99/UE z dnia 16 lutego 2010 r.[3] przez okres do dnia 31 grudnia 2012 r., na mocy decyzji wykonawczej Rady 2012/704/UE z dnia 13 listopada 2012 r.[4] przez okres do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz na mocy decyzji wykonawczej Rady (UE) 2015/2395 z dnia 10 grudnia 2015 r.[5] przez okres do dnia 31 grudnia 2018 r.

W swoim przedmiotowym wniosku i sprawozdaniu oceniającym Republika Litewska poinformowała Komisję, że stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia względem

[1] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.
[2] Dz.U. L 150 z 3.6.2006, s. 13.
[3] Dz.U. L 45 z 20.2.2010, s. 10.
[4] Dz.U. L 319 z 16.11.2012, s. 7.
[5] Dz.U. L 332 z 18.12.2015, s. 140.

dostaw drewna oraz dostaw towarów i świadczenia usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne, okazało się bardzo skuteczne w zapobieganiu oszustwom. Mechanizm odwrotnego obciążenia nie tylko ułatwia administracji podatkowej pobór podatku VAT i kontrolowanie jego płatności, ale również zachęca podatników do wywiązywania się ze swoich obowiązków. Zdaniem władz Republiki Litewskiej w wyniku wprowadzenia mechanizmu odwrotnego obciążenia znacznie spadła liczba naruszeń w wyżej wymienionych obszarach. Ponadto stosowanie tego środka szczególnego nie ma negatywnego wpływu na łączną kwotę przychodów z podatku VAT pobieranego na końcowym etapie konsumpcji i tym samym na zasoby własne Unii z tytułu podatku VAT.

Odstępstwa są z reguły przyznawane na określony czas, tak aby umożliwić państwom członkowskim ocenę, czy środek szczególny jest właściwy i skuteczny, a także by dać państwom członkowskim czas na wprowadzenie innych konwencjonalnych środków służących rozwiązaniu danego problemu do czasu wygaśnięcia środka stanowiącego odstępstwo, tym samym sprawiając, że nie jest konieczne przedłużenie odstępstwa. Odstępstwo zezwalające na stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia jest przyznawane tylko w drodze wyjątku w odniesieniu do określonych sektorów, w których popełniono oszustwa, i jest stosowane w ostateczności.

Zważywszy na niezmienny stan prawny i faktyczny wnioskuje się zatem po raz ostatni o przedłużenie okresu stosowania środka stanowiącego odstępstwo, aby umożliwić Republice Litewskiej jego dalsze stosowanie do dnia 31 grudnia 2021 r. Do dnia wygaśnięcia tego odstępstwa Republika Litewska powinna wdrożyć inne konwencjonalne środki w celu zwalczania oszustw związanych z VAT i zapobiegania ich dalszego rozprzestrzeniania się w sektorze drewna i w sytuacji, gdy w stosunku do podatnika toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne. W rezultacie nie powinna zachodzić dalsza konieczność stosowania odstępstwa od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE względem wspomnianych dostaw.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Podobne odstępstwa dotyczące art. 193 dyrektywy VAT zostały przyznane innym państwom członkowskim.

Proponowany środek jest zatem zgodny z obowiązującymi przepisami dyrektywy VAT.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Art. 395 dyrektywy VAT.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Biorąc pod uwagę przepisy dyrektywy VAT będące podstawą przedmiotowego wniosku, zasada pomocniczości nie ma zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Niniejsza decyzja dotyczy upoważnienia przyznanego państwu członkowskiemu w odpowiedzi na jego własny wniosek i nie stanowi żadnego zobowiązania.

Biorąc pod uwagę ograniczony zasięg odstępstwa, środek szczególny jest proporcjonalny do wyznaczonego celu.

- **Wybór instrumentu**

Proponowany instrument: decyzja wykonawcza Rady.

Zgodnie z art. 395 dyrektywy Rady 2006/112/WE odstępstwo od wspólnych przepisów dotyczących podatku VAT jest możliwe jedynie po uzyskaniu zgody Rady, stanowiącej jednogłośnie na wniosek Komisji. Decyzja wykonawcza Rady jest najwłaściwszym instrumentem, ponieważ może być skierowana do poszczególnych państw członkowskich.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Niniejszy wniosek opiera się na wniosku złożonym przez Republikę Litewską i dotyczy wyłącznie tego państwa członkowskiego.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Wniosek w sprawie decyzji wykonawczej Rady upoważnia Republikę Litewską do dalszego stosowania przez określony czas mechanizmu odwrotnego obciążenia względem dostaw drewna oraz dostaw towarów i świadczenia usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym. Celem tego mechanizmu jest zwalczanie oszustw w określonych sektorach. Ma on także pomóc administracji podatkowej uprościć pobór podatku VAT, a także uprościć kontrolowanie, czy płatności podatku VAT są prawidłowo uiszczane. Mechanizm ma również zachęcić podatników do wypełniania swoich obowiązków.

Zdaniem władz Republiki Litewskiej przedłużenie okresu stosowania środka nie będzie miało negatywnego wpływu na łączną kwotę przychodów z podatku VAT pobieranego na końcowym etapie konsumpcji i tym samym na zasoby własne Unii z tytułu podatku VAT.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Unii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wniosek jest ograniczony w czasie.

2018/0376 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

zmieniająca decyzję wykonawczą 2010/99/UE upoważniającą Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej[1], w szczególności jej art. 395 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja Rady 2006/388/WE[2] upoważniła Republikę Litewską do zastosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 21 dyrektywy 77/388/EWG[3] i do wyznaczenia podatników, na rzecz których realizowane są dostawy towarów i usługi w przypadku postępowania w związku z niewypłacalnością lub postępowania restrukturyzacyjnego pod nadzorem sądowym, jako osób zobowiązanych do zapłaty podatku VAT z tytułu takich dostaw towarów i świadczenia usług.

(2) Decyzją wykonawczą Rady 2010/99/UE[4] Republika Litewska została, w drodze odstępstwa od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE, upoważniona do dnia 31 grudnia 2012 r. do dalszego wyznaczania podatników, na rzecz których realizowane są wymienione poniżej dostawy towarów i usługi, jako osób zobowiązanych do zapłaty podatku VAT: dostawy drewna oraz dostawy towarów i świadczenie usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym. Upoważnienie do stosowania środka stanowiącego odstępstwo zostało następnie

[1] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

[2] Decyzja Rady 2006/388/WE z dnia 15 maja 2006 r. upoważniająca Republikę Litewską do zastosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 21 szóstej dyrektywy 77/388/EWG w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych (Dz.U. L 150 z 3.6.2006, s. 13).

[3] Szósta dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145 z 13.6.1977, s. 1).

[4] Decyzja wykonawcza Rady 2010/99/UE z dnia 16 lutego 2010 r. upoważniająca Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 45 z 20.2.2010, s. 10).

przedłużone decyzją wykonawczą Rady 2012/704/UE[5] do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz decyzją wykonawczą Rady (UE) 2015/2395[6] do dnia 31 grudnia 2018 r.

(3) W piśmie, które wpłynęło do Komisji dnia 27 kwietnia 2018 r., Republika Litewska wniosła o upoważnienie do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE względem dostaw drewna oraz dostaw towarów i świadczenia usług przez podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne pod nadzorem sądowym. W piśmie, które wpłynęło do Komisji dnia 23 lipca 2018 r., Republika Litewska przedstawiła Komisji sprawozdanie ze stosowania tego środka zgodnie z wymogami określonymi w art. 2 akapit trzeci decyzji wykonawczej 2010/99/UE.

(4) Zgodnie z art. 395 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2006/112/WE pismami z dnia 16 sierpnia 2018 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Republikę Litewską, z wyjątkiem Hiszpanii i Cypru, które zostały poinformowane w piśmie z dnia 17 sierpnia 2018 r. W piśmie z dnia 20 sierpnia 2018 r. Komisja zawiadomiła Republikę Litewską, że posiada wszystkie informacje niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

(5) Trudności finansowe często uniemożliwiają podatnikom, w stosunku do których toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne, uiszczenie podatku VAT z tytułu dostaw towarów lub świadczenia usług. Republika Litewska ma również trudności na rynku drewna ze względu na charakter tego rynku i przedsiębiorstw prowadzących na nim działalność. Na rynku tym przeważają małe przedsiębiorstwa o zasięgu lokalnym, będące często odsprzedawcami i pośrednikami, trudne do skontrolowania przez organy podatkowe. Najbardziej rozpowszechnioną formą unikania zobowiązań podatkowych jest fakturowanie dostaw przez przedsiębiorstwo, które następnie „znika", nie płacąc podatku, co jednak pozwala klientowi dokonać odliczenia podatku na podstawie ważnej faktury. Zdaniem władz Republiki Litewskiej ta sytuacja, uzasadniająca stosowanie środka stanowiącego odstępstwo, pozostaje nadal bez zmian. Dochodzenia i analizy dotyczące stosowania tego środka stanowiącego odstępstwo przeprowadzone przez litewskie organy podatkowe wykazały jego skuteczność w zapobieganiu oszustwom związanym z VAT w odniesieniu do podatników, w stosunku do których toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne, a także transakcji dotyczących drewna.

(6) Należy zatem upoważnić Republikę Litewską do dalszego stosowania przedmiotowego środka stanowiącego odstępstwo przez ograniczony okres, tj. do dnia 31 grudnia 2021 r.

(7) Aby umożliwić ocenę stosowności i skuteczności tego środka, prawo do stosowania odstępstwa przyznaje się zazwyczaj na ograniczony okres. Odstępstwa dają państwom członkowskim czas na wprowadzenie innych konwencjonalnych środków służących rozwiązaniu danego problemu do czasu wygaśnięcia środka stanowiącego odstępstwo, tym samym sprawiając, że nie jest konieczne przedłużenie odstępstwa. Odstępstwo

[5] Decyzja wykonawcza Rady 2012/704/UE z dnia 13 listopada 2012 r. zmieniająca decyzję wykonawczą 2010/99/UE upoważniającą Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 319 z 16.11.2012, s. 7).

[6] Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2015/2395 z dnia 10 grudnia 2015 r. zmieniająca decyzję wykonawczą 2010/99/UE upoważniającą Republikę Litewską do przedłużenia stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 332 z 18.12.2015, s. 140).

zezwalające na stosowanie mechanizmu odwrotnego obciążenia jest przyznawane tylko w drodze wyjątku w odniesieniu do określonych sektorów, w których popełniono oszustwa, i jest stosowane w ostateczności. Republika Litewska powinna zatem wdrożyć inne konwencjonalne środki w celu zwalczania oszustw związanych z VAT i zapobiegania ich dalszemu rozprzestrzenianiu się w sektorze drewna i w sytuacji, gdy w stosunku do podatnika toczy się postępowanie w związku z niewypłacalnością lub postępowanie restrukturyzacyjne, do chwili wygaśnięcia tego odstępstwa i w rezultacie Republika Litewska nie powinna już potrzebować takiego środka stanowiącego odstępstwo od art. 193 dyrektywy 2006/112/WE w odniesieniu do wspomnianych dostaw.

(8) Środek stanowiący odstępstwo nie wpłynie negatywnie na zasoby własne Unii z tytułu VAT.

(9) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję wykonawczą 2010/99/UE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Art. 2 decyzji wykonawczej 2010/99/UE otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 grudnia 2021 r.”.

Artykuł 2

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2019 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Litewskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący